

ÅRSREGNSKAPET FOR REGNSKAPSÅRET 2023 - GENERELL INFORMASJON

Enheten

Organisasjonsnummer: 817 209 882
Organisasjonsform: Aksjeselskap
Foretaksnavn: Aktieselskapet Vinmonopolet
Forretningsadresse: Dronning Eufemias gate 11
0150 OSLO

Regnskapsår

Årsregnskapets periode: 01.01.2023 - 31.12.2023

Konsern

Morselskap i konsern: Nei

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet: Nei
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til selskapet: Regnskapslovens alminnelige regler

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet: Tanja Elisabeth Hunter
Dato for fastsettelse av årsregnskapet: 25.04.2024

Grunnlag for avgivelse

År 2023: Årsregnskapet er elektronisk innlevert
År 2022: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2023

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 20.06.2025

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
RESULTATREGNSKAP			
Inntekter			
Salgsinntekt	2	18 706 000 000	18 439 000 000
Annen driftsinntekt		20 000 000	18 000 000
Sum inntekter		18 726 000 000	18 456 000 000
Kostnader			
Vareforbruk		16 323 000 000	16 098 000 000
Lønnskostnad	3	1 482 000 000	1 472 000 000
Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	4	75 000 000	75 000 000
Annen driftskostnad	3	538 000 000	523 000 000
Sum kostnader		18 418 000 000	18 168 000 000
Driftsresultat		308 000 000	288 000 000
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt	5, 6	1 000 000	
Annen finansinntekt	5, 6	84 000 000	37 000 000
Sum finansinntekter		85 000 000	37 000 000
Annen rentekostnad	5, 6		
Annen finanskostnad	5, 6		
Netto finans		84 000 000	37 000 000
Ordinært resultat før skattekostnad		392 000 000	326 000 000
Skattekostnad på resultat	7	89 000 000	72 000 000
Ordinært resultat etter skattekostnad		304 000 000	254 000 000
Årsresultat	8	304 000 000	254 000 000
Årsresultat etter minoritetsinteresser		304 000 000	254 000 000
Totalresultat		304 000 000	254 000 000
Overføringer og disponeringer			

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
Tilleggsutbytte		152 000 000	127 000 000
Avsatt til annen egenkapital		152 000 000	127 000 000
Sum overføringer og disponeringer		304 000 000	254 000 000

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
BALANSE - EIENDELER			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Lisenser og programvare	4	51 000 000	46 000 000
Utsatt skattefordel	7	237 000 000	230 000 000
Sum immaterielle eiendeler		289 000 000	276 000 000
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger o.a. fast eiendom	4		
Maskiner og anlegg	4		
Skip og flytende installasjoner	4		
Varige driftsmidler	4	218 000 000	233 000 000
Sum varige driftsmidler	4	218 000 000	233 000 000
Finansielle anleggsmidler			
Lån til tilknyttet selskap og felles kontrollert virksomhet	14		
Obligasjoner	9	1 000 000	1 000 000
Andre langsiktige fordringer	11, 14		
Sum finansielle anleggsmidler		1 000 000	1 000 000
Sum anleggsmidler		508 000 000	510 000 000
Omløpsmidler			
Varer			
Sum varer	10	1 237 000 000	1 296 000 000
Fordringer			
Kundefordringer		81 000 000	29 000 000
Andre kortsiktige fordringer	11	79 000 000	65 000 000
Sum fordringer	11	161 000 000	93 000 000
Investeringer			
Aksjer og andeler i foretak i samme konsern	9		
Markedsbaserte aksjer	9		
Markedsbaserte obligasjoner	6		
Andre markedsbaserte finansielle instrumenter	9		

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
Finansielle plasseringer	6	376 000 000	360 000 000
Sum investeringer		376 000 000	360 000 000
Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd, kontanter o.l.	6, 12	2 414 000 000	2 493 000 000
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		2 414 000 000	2 493 000 000
Sum omløpsmidler		4 188 000 000	4 242 000 000
SUM EIENDELER		4 696 000 000	4 752 000 000

BALANSE - EGENKAPITAL OG GJELD

Egenkapital

Innskutt egenkapital

Aksjekapital

Opptjent egenkapital

Annen egenkapital 896 000 000 889 000 000

Sum opptjent egenkapital 896 000 000 889 000 000

Sum egenkapital 8 896 000 000 889 000 000

Gjeld

Langsiktig gjeld

Pensjonsforpliktelser 13 1 093 000 000 1 064 000 000

Sum avsetninger for forpliktelser 1 093 000 000 1 064 000 000

Annen langsiktig gjeld

Gjeld til kredittinstitusjoner 11

Langsiktig konserngjeld 11

Sum langsiktig gjeld 1 093 000 000 1 064 000 000

Kortsiktig gjeld

Leverandørgjeld 1 991 000 000 2 172 000 000

Betalbar skatt 7 55 000 000 60 000 000

Skyldig offentlige avgifter 256 000 000 191 000 000

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
Utbytte	8	152 000 000	127 000 000
Annen kortsiktig gjeld	14	251 000 000	251 000 000
Sum kortsiktig gjeld		2 705 000 000	2 801 000 000
Sum gjeld		3 799 000 000	3 864 000 000
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		4 695 000 000	4 753 000 000

Brønnøysundregistrene

ÅRSREGNSKAP FOR REGNSKAPSÅRET 2023 - GENERELL INFORMASJON

Journalnummer: 2024 566862

Enheten

Organisasjonsnummer: 817 209 882
Organisasjonsform: Aksjeselskap
Foretaksnavn: Aktieselskapet Vinmonopolet
Forretningsadresse: Dronning Eufemias gate 11
0150 OSLO

Regnskapsår

Årsregnskapets periode: 01.01.2023 - 31.12.2023

Konsern

Morselskap i konsern: Nei

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet: Nei
Benyttet ved utarbeidelsen av
årsregnskapet til selskapet: Regnskapslovens alminnelige regler

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet: Tanja Elisabeth Hunter
Dato for fastsettelse av årsregnskapet: 25.04.2024

Grunnlag for avgivelse

År 2023: Årsregnskap er elektronisk innlevert.
År 2022: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2023.

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 03.07.2024

Organisasjonsnr: 817 209 882
Aktieselskapet Vinmonopolet

RESULTATREGNSKAP

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
RESULTATREGNSKAP			
Inntekter			
Salgsinntekt	2	18 706 000 000	18 439 000 000
Annen driftsinntekt		20 000 000	18 000 000
Sum inntekter		18 726 000 000	18 456 000 000
Kostnader			
Vareforbruk		16 323 000 000	16 098 000 000
Lønnskostnad	3	1 482 000 000	1 472 000 000
Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	4	75 000 000	75 000 000
Annen driftskostnad	3	538 000 000	523 000 000
Sum kostnader		18 418 000 000	18 168 000 000
Driftsresultat		308 000 000	288 000 000
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt	5, 6	1 000 000	
Annen finansinntekt	5, 6	84 000 000	37 000 000
Sum finansinntekter		85 000 000	37 000 000
Annen rentekostnad	5, 6		
Annen finanskostnad	5, 6		
Netto finans		84 000 000	37 000 000
Ordinært resultat før skattekostnad			
Skattekostnad på resultat	7	89 000 000	72 000 000
Ordinært resultat etter skattekostnad		304 000 000	254 000 000
Årsresultat	8	304 000 000	254 000 000
Årsresultat etter minoritetsinteresser		304 000 000	254 000 000
Totalresultat		304 000 000	254 000 000
Overføringer og disponeringer			
Tilleggsutbytte		152 000 000	127 000 000
Avsatt til annen egenkapital		152 000 000	127 000 000
Sum overføringer og disponeringer		304 000 000	254 000 000

Organisasjonsnr: 817 209 882
Aktieselskapet Vinmonopolet

BALANSE

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
BALANSE - EIENDELER			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Lisenser og programvare	4	51 000 000	46 000 000
Utsatt skattefordel	7	237 000 000	230 000 000
Sum immaterielle eiendeler		289 000 000	276 000 000
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger o.a. fast eiendom	4		
Maskiner og anlegg	4		
Skip og flytende installasjoner	4		
Varige driftsmidler	4	218 000 000	233 000 000
Sum varige driftsmidler	4	218 000 000	233 000 000
Finansielle anleggsmidler			
Lån til tilknyttet selskap og felles kontrollert virksomhet	14		
Obligasjoner	9	1 000 000	1 000 000
Andre langsiktige fordringer	11, 14		
Sum finansielle anleggsmidler		1 000 000	1 000 000
Sum anleggsmidler		508 000 000	510 000 000
Omløpsmidler			
Varer			
Sum varer	10	1 237 000 000	1 296 000 000
Fordringer			
Kundefordringer		81 000 000	29 000 000
Andre kortsiktige fordringer	11	79 000 000	65 000 000
Sum fordringer	11	161 000 000	93 000 000
Investeringer			
Aksjer og andeler i foretak i samme konsern	9		
Markedsbaserte aksjer	9		
Markedsbaserte obligasjoner	6		
Andre markedsbaserte finansielle instrumenter	9		
Finansielle plasseringer	6	376 000 000	360 000 000
Sum investeringer		376 000 000	360 000 000
Bankinnskudd, kontanter og lignende			

Bankinnskudd, kontanter o. l.	6, 12	2 414 000 000	2 493 000 000
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		2 414 000 000	2 493 000 000
Sum omløpsmidler		4 188 000 000	4 242 000 000
SUM EIENDELER		4 696 000 000	4 752 000 000
 BALANSE - EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital			
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital		896 000 000	889 000 000
Sum opptjent egenkapital		896 000 000	889 000 000
Sum egenkapital	8	896 000 000	889 000 000
Gjeld			
Langsiktig gjeld			
Pensjonsforpliktelser	13	1 093 000 000	1 064 000 000
Sum avsetninger for forpliktelser		1 093 000 000	1 064 000 000
Annen langsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner	11		
Langsiktig konserngjeld	11		
Sum langsiktig gjeld		1 093 000 000	1 064 000 000
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		1 991 000 000	2 172 000 000
Betalbar skatt	7	55 000 000	60 000 000
Skyldig offentlige avgifter		256 000 000	191 000 000
Utbytte	8	152 000 000	127 000 000
Annen kortsiktig gjeld	14	251 000 000	251 000 000
Sum kortsiktig gjeld		2 705 000 000	2 801 000 000
Sum gjeld		3 799 000 000	3 864 000 000
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		4 695 000 000	4 753 000 000

Organisasjonsnr: 817 209 882
Aktieselskapet Vinmonopolet

NOTEOPPLYSNINGER - SELSKAP - alle poster oppgitt i hele tall

Note

Antall årsverk i regnskapsåret
1244.00

<u>Sum</u>	<u>Beløp</u>
<u>Balanseført verdi 31.12.</u>	<u>Varige driftsmidler Immaterielle eiend.</u>

Konsernregnskap

Morselskapet sitt navn

Forretningskontor for morselskapet

Begrunnelse for at datterselskap er utelatt fra konsolideringen

<u>Samlet beløp - tilknyttet selskap</u>	<u>Årets</u>	<u>Fjorårets</u>
--	--------------	------------------

<u>Samlet beløp - foretak i samme konsern</u>	<u>Årets</u>	<u>Fjorårets</u>
---	--------------	------------------

<u>Samlet beløp - foretak i samme konsern</u>	<u>Årets</u>	<u>Fjorårets</u>
---	--------------	------------------

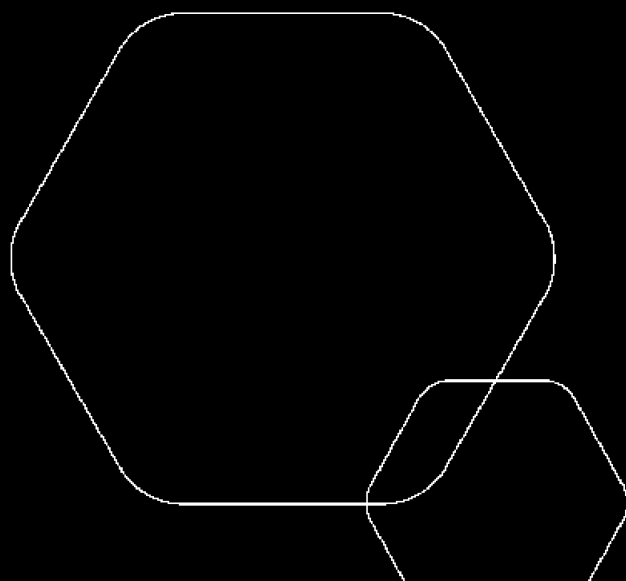
<u>Samlet beløp - felles kontrollert virksomhet</u>	<u>Årets</u>	<u>Fjorårets</u>
---	--------------	------------------

<u>Pantstillelse</u>	<u>Beløp</u>
----------------------	--------------

<u>Beholdning av egne aksjer</u>	<u>Antall</u>	<u>Pålydende</u>	<u>Andel av aksjek.</u>
----------------------------------	---------------	------------------	-------------------------

Årsregnskap 2023
Aktieselskapet Vinmonopolet

Org.nr.: 817 209 882

Resultatregnskap

Tall i millioner

Aktieselskapet Vinmonopolet

Driftsinntekter og driftskostnader	Note	2023	2022
Salgsinntekt	2	18 706	18 439
Annen driftsinntekt		20	18
Sum driftsinntekter		18 726	18 456
Vareforbruk		16 323	16 098
Lønnskostnad	3	1 482	1 472
Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	4	75	75
Annen driftskostnad	3	538	523
Sum driftskostnader		18 418	18 168
Driftsresultat		308	288
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt	5, 6	1	0
Annen finansinntekt	5, 6	84	37
Resultat av finansposter		84	37
Resultat før skattekostnad		392	326
Skattekostnad på resultat	7	89	72
Resultat		304	254
Årsresultat	8	304	254
Overføringer			
Tilleggsutbytte		152	127
Avsatt til annen egenkapital		152	127
Sum overføringer		304	254

Balanse

Tall i millioner

Aktieselskapet Vinmonopolet

Eiendeler	Note	2023	2022
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Lisenser og programvare	4	51	46
Utsatt skattefordel	7	237	230
Sum immaterielle eiendeler		289	276
Varige driftsmidler			
Varige driftsmidler	4	218	233
Sum varige driftsmidler	4	218	233
Finansielle anleggsmidler			
Obligasjoner	9	1	1
Sum finansielle anleggsmidler		1	1
Sum anleggsmidler		508	510
Omløpsmidler			
Lager av varer og annen beholdning	10	1 237	1 296
Fordringer			
Kundefordringer		81	29
Andre kortsiktige fordringer	11	79	65
Sum fordringer	11	161	93
Investeringer			
Finansielle plasseringer	6	376	360
Sum investeringer		376	360
Bankinnskudd, kontanter o.l.	6, 12	2 414	2 493
Sum omløpsmidler		4 187	4 244
Sum eiendeler		4 694	4 753

Aktieselskapet Vinmonopolet

Side 3

Balanse

Tall i millioner

Aktieselskapet Vinmonopolet

Egenkapital og gjeld	Note	2023	2022
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital		896	889
Sum opptjent egenkapital		896	889
Sum egenkapital	8	896	889
Gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	13	1 093	1 064
Sum avsetning for forpliktelser		1 093	1 064
Annen langsiktig gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		1 991	2 172
Betalbar skatt	7	55	60
Skyldig offentlige avgifter		256	191
Utbytte	8	152	127
Annen kortsiktig gjeld	14	251	251
Sum kortsiktig gjeld		2 705	2 801
Sum gjeld		3 799	3 864
Sum egenkapital og gjeld		4 694	4 753

Balanse

Tall i millioner

Aktieselskapet Vinmonopolet
Styret i Aktieselskapet Vinmonopolet

Sverre Helno
nestleder

Helge Storvik
styremedlem

Trine Marit Stensen
styremedlem

Solveig Løhaugen
styremedlem

Lars Jacob Tynes Pedersen
styremedlem

Ase Engesæth
styremedlem

Alf Ole Berglund
styremedlem

Asne Havnelid
styreleder

Øyvind Andreas Winther
styremedlem

Resultat

TALL I MILLIONER KRONER	NOTE	2023	2022
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	2	18 706	18 439
Andre inntekter		20	18
SUM DRIFTSINTEKTER		18 726	18 457
Driftskostnader			
Vareforbruk		16 323	16 098
Lønnskostnad	3	1 482	1 472
Av- og nedskrivinger på varige driftsmidler	4	75	75
Andre driftskostnader	3	538	523
SUM DRIFTSKOSTNADER		18 418	18 168
DRIFTSRESULTAT		308	288
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	5,6	84	37
SUM FINANSRESULTAT		84	37
RESULTAT FØR SKATT		392	326
Skattekostnad	7	89	72
ÅRETS RESULTAT	8	304	254
Avsatt til			
Til overskuddsandel og utbytte		152	127
Til annen egenkapital		152	127
SUM		304	254

Balanse

TALL I MILLIONER KRONER	NOTE	2023	2022
Eiendeler			
Lisenser og programvare	4	51	46
Utsatt skattefordel	7	237	230
Varige driftsmidler	4	218	233
Obligasjoner og aksjer	9	1	1
ANLEGGSMIDLER		508	510
<hr/>			
Lager av varer og annen beholdning	10	1 237	1 296
Kundefordringer		81	29
Andre kortsiktige fordringer	11	79	65
Finansielle plasseringer	6	376	360
Kontanter, bankinnskudd	6,12	2 414	2 493
OMLØPSMIDLER		4 187	4 244
<hr/>			
SUM EIENDELER		4 694	4 753

Balanse

TALL I MILLIONER KRONER	NOTE	2023	2022
Gjeld og egenkapital			
Innskutt kapital			
Aksjekapital		0	0
Opptjent kapital			
Annen egenkapital		896	889
EGENKAPITAL	8	896	889
Pensjonsforpliktelser	13	1 093	1 064
LANGSIKTIG GJELD		1 093	1 064
Leverandørgjeld		1 991	2 172
Betalbar skatt	7	55	60
Skyldig offentlige avgifter		256	191
Overskuddsandel og utbytte	8	152	127
Annen kortsiktig gjeld	14	251	251
KORTSIKTIG GJELD		2 705	2 801
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		4 694	4 753

Oslo, 11. april 2024

Åsne Havnelid
styrelederSverre Helno
nestlederTrine Marit Stensen
styremedlemElisabeth Hunter
adm. direktørSolveig Løhaugen
styremedlemØyvind Winther
styremedlemLars Jacob Tynes Pedersen
styremedlemHelge Storvik
styremedlemÅse Engesæth
styremedlemAlf Ole Berglund
styremedlem

Kontantstrømoppstilling

TALL I MILLIONER KRONER	NOTE	2023	2022
Likvider tilført fra virksomheten			
Tilført fra årets virksomhet *)		125	-208
Endring leverandører		-180	-316
Endring i lager, debitorer		8	-1
Endring andre kortsiktige poster		51	-21
NETTO LIKVIDITETSENDRING FRA VIRKSOMHETEN		4	-546
Likvider brukt på investeringer			
Investeringer i varige driftsmidler	4	-68	-66
Salg av varige driftsmidler			
NETTO LIKVIDITETSENDRING FRA INVESTERINGER		-68	-66
Likvider fra finansiering			
Endring andre langsiktige fordringer		0	0
NETTO LIKVIDITETSENDRING FRA FINANSIERING		0	0
Netto endring i likvider gjennom året		-64	-612
Likvider 1.1		2 854	3 466
LIKVIDER 31.12		2 789	2 854
Spesifikasjon likvider 31.12			
Konter		70	58
Bankinnskudd		2 344	2 435
Finansielle plasseringer		376	360
FINANSIELLE PLASSERINGER		2 789	2 854
Resultat før Skatt		392	326
Tap ved avgang driftsmidler		2	0
Ordinære av- og nedskrivinger	4	75	75
Betalbar skatt (Vinmonopolavgift)	7	-60	-138
Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger		-157	-69
Overskuddsandel		-127	-401
*) TILFØRT FRA ÅRETS VIRKSOMHET		125	-208

Noter

NOTE

1

Prinsippnote

1.0 Sammendrag av de viktigste regnskapsprinsippene

AS Vinmonopolet er underlagt Lov om Aktieselskapet Vinmonopolet (Vinmonopolloven) og avlegger årsregnskap i samsvar med regnskapsloven av 1998 og god regnskapsskikk i Norge.

1.1 Driftsinntekter

Salgsinntektene er presentert inklusive alle avgifter, fratrukket merverdiavgift. Inntekter fra salg av varer resultatføres når levering har funnet sted.

1.2 Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi dersom verdifallet ikke forventes å være forbigående.

1.3 Varebeholdning og vareforbruk

Varebeholdningens verdi blir beregnet etter prinsippet om glidende gjennomsnitt og fluktuere i takt med prisjusteringer. Vareforbruket i resultatregnskapet er fastsatt til verdien av varekjøp, justert for beholdningsendringer. Alkoholavgift inngår i vareforbruket.

1.4 Kundefordringer og andre fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap.

1.5 Kortsiktige investeringer

Finansielle investeringer klassifiseres som omløpsmidler. Kortsiktige investeringer (obligasjoner og sertifikater) som inngår i en handelsportefølje med henblikk på videresalg, vurderes til markedsverdi. Obligasjoner og sertifikater som holdes til forfall vurderes til kostpris tillagt amortisert over- og underkurs.

1.6 Varige driftsmidler og immaterielle rettigheter

Balanseførte driftsmidler omfatter investeringer som gir kapasitetsøkning eller vesentlig kvalitetsbedring. Disse er oppført i balansen til kostpris redusert for ordinære avskrivninger og nedskrivninger. Programvare, enten den er kjøpt eller egenutviklet, er presentert på linjen for lisenser og programvare. Unntaket er operativsystemer ol. som leveres sammen med maskinvare. Behandlingen for øvrig er lik med varige driftsmidler. Investeringer i butikklokaler vurderes samlet i en portefølje ved vurdering av hvorvidt virkelig verdi er lavere enn bokført verdi. Driftsmidler som ikke er i bruk nedskrives til gjenvinnbart beløp.

Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet.

Tap ved salg av anleggsmidler er beregnet som differansen mellom salgssum og bokført verdi, og er presentert netto under øvrige driftskostnader. Gevinst ved salg av anleggsmidler er presentert under andre inntekter.

1.7 Skatt

utsatt skatt er beregnet med gjeldende skattesats på grunnlag av de midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, som eksisterer ved utgangen av regnskapsåret. Negative midlertidige forskjeller og positive midlertidige forskjeller som reverseres eller kan reverseres i samme periode er utlignet.

1.8 Pensjonsforpliktelser

Vinmonopolets ansatte er tilknyttet en ytelsesbasert pensjonsordning gjennom Statens Pensjonskasse (SPK). Selskapet har også avtalefestet førtidspensjon (AFP). Videre har selskapet en pensjonsavtale finansiert over drift knyttet til tidligere administrerende direktør.

Vinmonopolet følger Norsk Regnskapsstandard 6A som gir regnskapspliktige mulighet til å anvende rammeverket i International Accounting Standard 19 (IFRS).

Pensjonsordningen i SPK er ikke fondsbasert. Det blir simulert en avkastning for pensjonsmidlene tilsvarende langsiktige statsobligasjoner (90 % av midlene) og Statens Pensjonsfond Utland (10 % av midlene). Utbetalingen av pensjonene er garantert av staten (Pensjonsloven §1).

Selskapets pensjonsforpliktelser beregnes som den diskonterte verdi av de fremtidige pensjonsytelser som anses påløpt på balansedagen. Det forutsettes at arbeidstakerne opparbeider sine pensjonsrettigheter lineært over den yrkesaktive perioden. Pensjonsmidlene er vurdert til virkelig verdi og fratrukket i netto pensjonsforpliktelse i balansen. Eventuell overfinansiering balanseføres i den grad overfinansieringen kan utnyttes eller tilbakebetales. Endringer i forpliktelsen og pensjonsmidlene som skyldes endringer i og avvik mot beregningsforutsetningene (estimatendringer) føres direkte mot egenkapitalen. Effekten av planendringer føres mot resultatet. Periodens netto pensjonskostnad er inkludert i lønn og sosiale kostnader og består av periodens pensjonsopptjening, rentekostnad på den beregnede pensjonsforpliktelsen, forventet avkastning av pensjonsmidlene, resultatført virkning av avvik mellom faktisk og forventet avkastning, samt periodisert arbeidsgiveravgift. Arbeidstakers andel av pensjonspremien er kommet til fradrag i netto pensjonskostnad.

Ordningen med avtalefestet førtidspensjon (AFP), innebærer at ansatte kan gå av med pensjon ved fylte 62 år eller senere. Ved fylte 67 år går arbeidstaker over på normal pensjon. Det betales ordinær premie til ordningen i perioden. Den ordinære pensjonsforpliktelsen fra fylte 67 år kostnadsføres i perioden fram til antatt tidspunkt for førtidspensjonering (AFP). Ved beregning av AFP-forpliktelsene er det benyttet samme forutsetninger som for de ordinære pensjonsforpliktelsene, samt estimat for uttakstilbøyligheter.

1.9 Leieavtaler

Leieavtaler hvor det vesentligste av risiko og avkastning er forbundet med eierskapet, og ikke med leieavtalen, behandles som en operasjonell leieavtale og leiebetalinger klassifiseres som driftskostnad i regnskapet. Vinmonopolet har ikke leieavtaler som anses å være finansielle.

1.10 Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bank og finansielle plasseringer.

1.11 Tilknyttet selskap

Investering i tilknyttede selskaper vurderes etter de generelle vurderingsregler (kostmetoden) i selskapsregnskapet.

NOTE

2

Salgsinntekter

FORDELING HOVEDVAREGRUPPER (TALL I 1000 KRONER)	2023	2022
Svakvin	12 200 733	11 897 788
Sterkvin	120 212	118 597
Brennevin	5 750 712	5 814 465
Øl	415 738	408 595
Alkoholfritt	97 535	77 493
Andre salgsvarer	120 846	121 961
SUM	18 705 775	18 438 899

Alkoholavgifter utgjør 8 753,3 millioner kroner av salgsinntekter og varekostnader i 2023 (8 804,1 millioner kroner i 2022)

NOTE

3

Lønnskostnader og ytelser, godtgjørelse til lednede personer og revisor

TALL I 1000 KRONER	2023	2022
Lønn	1 160 892	1 133 492
Arbeidsgiveravgift	153 809	146 666
Pensjonskostnader inkl. arb.giv.avg.	144 867	146 501
Innleid arbeidskraft	5 086	8 109
Annen personalkostnader	17 782	37 134
SUM	1 482 436	1 471 903
Gjennomsnittlig antall årsverk	1 244	1 236
Antall fast ansatte pr. 31.12.	2 031	2 014
Herav:		
Heltidsansatte	689	668
Deltidsansatte	1 342	1 346

Ytelse til ledende personer

REGNSKAPSÅR (TALL I 1000 KRONER)	LØNN	PENSJONS- OPPTJENING	ANDRE YTELSER	SAMLET GODTGJØRELSE
Elisabeth Hunter, administrerende direktør¹⁾				
2023	2 980	381	241	3 602
2022	2 783	373	222	3 378
Bjørn-Egil Ekhaugen, Direktør økonomi				
2023	1 825	367	170	2 363
2022	1 715	396	165	2 276
Lars Thorenfeldt, Direktør strategi og digitalisering				
2023	1 754	340	166	2 260
2022	1 607	339	162	2 109
Stine Trygg-Hauger, Direktør Kjededrift og utvikling fra 27.03.23				
2023	1 770	348	132	2 250
2022				
Siri Holland, Direktør Strategisk stab fra 01.05.23				
2023	984	150	112	1 246
2022				
Simen Helly-Hansen, Direktør kategori og innkjøp 01.12.22 - 30.10.23				
2023	1 685	333	144	2 162
2022	170	25	13	208
Hege Aamotsmo, Direktør organisasjon og HR fra 01.11.22				
8,5	1 755	784	171	2 710
2022	426	191	38	655
Linda Frid Andresen, Direktør kjededrift og utvikling til 31.10.22				
2023				
2022	1 684	374	137	2 195
Elisabeth Ramstad, Direktør organisasjon og HR til 30.06.22				
2023				
2022	1 628	366	79	2 074
Geir Mosether, Direktør kategori og innkjøp til 31.03.2022				
2023				
2022	674	52	40	766
Joralf Sætran, Konst. direktør kjededrift og utvikling 01.11.22 - 26.03.23				
2023	372	76	45	493
2022	287	49	29	365
Rune Wikström-Johansen, Konst. direktør organisasjon og HR 01.07-31.10.22				
2023				
2022	369	64	57	489
Halvor Bing Lorentzen, direktør for samfunnsansvar og samfunnskontakt				
2022	1 607	320	163	2 091
2022	369	64	57	489

¹⁾ 2022 er endret på grunn av etterbetaling av manglende utbetalt lønn i 2022

Det er ikke gitt lån, forskuddsbetalinger eller sikkerhetsstillelser til ledende personer i Vinmonopolet.

Ved oppsigelse fra selskapets side har administrerende direktør i sin avtale rett til seks måneders etterlønn, utover lønn og ytelser i oppsigelsestiden på seks måneder.

Eventuell annen lønn i etterlønsperioden vil redusere etterlønnen. For ledende ansatte som ikke er øverste leder i virksomheten, kan det inngås avtaler om et rimelig sluttvederlag som får virkning dersom den ansatte ikke bestrider oppsigelsen. Slikt sluttvederlag skal følge Statens retningslinjer for lederlønn i selskaper med statlig eierandel.

Revisor (godtgjørelse til revisor er fordelt på følgende):

TALL I 1000 KRONER)	2023	2022
Lovpålagt revisjon	1 238	780
Andre attestasjonstjenester	288	136
Skatterådgivning	0	74
Annen bistand	336	53
SUM	1 862	1 043

Beløpene er eksklusiv merverdiavgift

NOTE

4

Anleggsnote

TALL I 1000 KRONER	LISENSER OG PROGRAMVARE	IT-UTSTYR/ KONTORUTSTYR	TRANSPORT-MIDLER	INVENTAR	FORRETNINGS-BYGG
Anskaffelseskost 01.01.	233 788	116 328	3 308	677 036	13 046
Tilgang	24 446	4 565	179	26 283	0
Avgang	0	-252	-76	-14 865	0
ANSKAFFELSESKOST 31.12.	258 234	120 642	3 411	688 855	13 046
Akkumulert avskrivning 01.01	187 970	95 016	1 998	518 429	9 786
Årets avskrivning	19 132	11 614	242	35 412	204
Avgang	0	-252	-76	-13 416	0
AKKUMULERT AVSKRIVNING 31.12	207 102	106 378	2 165	540 426	9 990
Bokført verdi 01.01.2023	45 818	21 312	1 309	158 607	3 260
BOKFØRT VERDI 31.12.2023	51 132	14 264	1 246	148 429	3 056

TALL I 1000 KRONER	LEIDE LOKALER	TOMTER	KUNST	TOTALT
Anskaffelseskost 01.01	210 819	4 119	1 136	1 259 581
Tilgang	11 810	0	0	67 684
Avgang	-5 882	0	0	-21 075
ANSKAFFELSESKOST 31.12.	216 747	4 119	1 136	1 306 190
Akkumulert avskrivning 01.01	167 596			980 796
Årets avskrivning	8 658			75 263
Avgang	-5 738			-19 482
AKKUMULERT AVSKRIVNING 31.12	170 517	4 119	1 136	1 036 578
Bokført verdi 01.01.2023	43 223	4 119	1 136	278 785
BOKFØRT VERDI 31.12.2023	46 230	4 119	1 136	269 612

Ordinære avskrivninger beregnes på bakgrunn av økonomisk levetid for driftsmidlene og fordeles lineært etter følgende satser:

Lisenser og programvare	20 %
EDB-utstyr/kontormaskiner	20 - 33,3 %
Transportmidler	20 %
Inventar	15 - 20 %
Forretningsbygg	1,5 - 5 %
Leide lokaler	10 %
Tomter	0 %
Kunst	0 %

NOTE

5

Finansposter

TALL I 1000 KRONER	2023	2022
Finansinntekter		
Avkastning obligasjoner og sertifikater	15 595	-4 364
Annen renteinntekt	69 048	41 652
Annen finansinntekt	73	39
SUM FINANSINTEKTER	84 717	37 326
Finanskostnader		
Annen rentekostnad	239	85
Annen finanskostnad	84	50
SUM FINANSKOSTNADER	323	135

NOTE

6

Finansielle plasseringer

Vinmonopolets finansielle plasseringer består av følgende:

TALL I 1000 KRONER	KOSTPRIS	MARKEDSVERDI	BOKFØRT VERDI
Høyrenteinnskudd	850 000	941 563	941 563
Obligasjoner og sertifikater	376 867	375 574	375 574
SUM	1 226 867	1 317 137	1 317 137

Investeringer i obligasjoner og sertifikater består av norske obligasjoner og sertifikater innenfor stats-, industri- og finanssektoren.

Plasseringene hadde ved utgangen av 2023 en kreditturasjon på 2,85 år. Faktisk netto avkastning fratrukket forvaltningshonorar har i 2023 vært 15,3 millioner kroner, ca 4,3 %.

Investeringene, som gjennomføres gjennom eksterne forvaltere, inngår i en handelsportefølje med henblikk på videresalg og er vurdert til markedsverdi.

NOTE

7**Skatt**

Midlertidige forskjeller som inngår i grunnlaget for utsatt skatt / utsatt skattefordel.

TALL I 1000 KRONER	2023	2022
Varige driftsmidler	20 291	28 022
Skattefunn	0	-20
Fordringer	-200	-300
Varelager	-2 500	-2 700
Pensjonsforpliktelser	-1 093 212	-1 063 766
Gevinst og tapskonto	2 849	3 562
Andre forskjeller	-5 887	-10 859
GRUNNLAG FOR UTSATT SKATT/SKATTEFORDEL I BALANSEN	-1 078 658	-1 046 061
Utsatt skatt / skattefordel i regnskapet	-237 305	-230 133

Grunnlag for skattekostnad, endring i utsatt skatt og betalbar skatt		
Resultat før skattekostnad	392 220	325 594
Permanente forskjeller	-420	2 092
GRUNNLAG FOR ÅRETS SKATTEKOSTNAD	391 800	327 686
Endring i forskjeller som inngår i grunnlag for utsatt skatt/skattefordel	-142 006	-55 174
SKATTEPLIKTIG INNTEKT (GRUNNLAG FOR BETALBAR SKATT I BALANSEN)	249 794	272 512

Fordeling av skattekostnaden		
Sum betalbar skatt	54 995	59 953
Endring i utsatt skatt / skattefordel	31 241	12 138
For mye/for lite avsatt utsatt skatt tidligere år	2 389	0
SKATTEKOSTNAD (22 PROSENT AV GRUNNLAG FOR ÅRETS SKATTEKOSTNAD)	88 585	72 091

Avstemming av årets skattekostnad		
Regnskapsmessig resultat for skattekostnad	392 220	325 594
Beregnet skatt 22 %	86 288	71 631
Skattekostnad i resultatregnskapet	88 585	72 091
DIFFERANSE	-2 297	-460

Differanse består av følgende:		
22 % av permanente forskjeller	-92	460
For mye/for lite avsatt utsatt skatt tidligere år	2 389	0
DIFFERANSE	2 297	460

Betalbar skatt i balansen		
Betalbar skatt i skattekostnaden	54 955	59 953
BETALBAR SKATT I BALANSEN	54 955	59 953

NOTE

8

Egenkapital

TALL I 1000 KRONER	AKSJE-KAPITAL	ANNEN EGEN-KAPITAL	ESTIMATAVVIK PENSJONER	SUM
Egenkapital 31.12.2022	50	2 319 891	-1 431 259	888 682
Årets resultat		303 635		303 635
Årets endring estimatavvik			-144 660	-144 660
Overskuddsandel		-151 819		-151 819
EGENKAPITAL 31.12.2023	50	2 471 707	-1 575 919	895 838

NOTE

9

Langsiktige fordringer og aksjer

Langsiktige fordringer og aksjer er oppført til pålydende og består av:

TALL I 1000 KRONER	2023	2022
Obligasjons- og pantelån	283	283
Aksjer	327	327
SUM	610	610

Vinmonopolet eier 22,7 % i Sirkel Materialgjenvinning AS og Sirkel Glass AS. Sirkel Materialgjenvinning AS og Sirkel Glass AS har forretningsadressen Haslevangen 14 i Oslo. Selskapenes foreløpige regnskap for 2023 viser et resultat før skatt på henholdsvis 7,5 millioner kroner (Sirkel Materialgjenvinning AS) og 30,8 millioner kroner (Sirkel Glass AS). Sum egenkapital viser 152,1 millioner kroner for Sirkel Materialgjenvinning AS og 95,9 millioner kroner for Sirkel Glass AS.

**NOTE
10****Varebeholdning**

Langsiktige fordringer og aksjer er oppført til pålydende og består av:

TALL I 1000 KRONER	2023	2022
Varelager i butikk	1 226 319	1 277 988
Varelager fjernhandel	10 546	18 508
SUM VARELAGER	1 236 865	1 296 496
Ukurans	-2 500	-2 700

Vinmonopolets varebeholdning fordeles over 348 butikker samt ett eget lager som håndterer utsendelser for fjernhandelskanalen. Verdien av varebeholdningen vises i tabellen over.

**NOTE
11****Andre kortsiktige fordringer**

Andre kortsiktige fordringer er oppført til pålydende og består av:

TALL I 1000 KRONER	2023	2022
Forskuddsbetalte kostnader	68 427	63 306
Andre kortsiktige fordringer	10 823	1 196
SUM ANDRE KORTSIKTIGE FORDRINGER	79 250	64 502

**NOTE
12****Bankinnskudd**

Innestående midler på skattetrekkkonto (bundne midler) er på kr. 49 539 591. Bankbeholdningen er plassert på konsernkontosystem i Sparebanken Midt-Norge.

NOTE
13

Pensjonsforpliktelse

Vinmonopolet har pensjonsordninger som omfatter i alt 2652 personer, en nedgang på 58 personer fra 2022. Ordningene gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Vinmonopolets pensjonsordninger er organisert gjennom Statens Pensjonskasse. I tillegg til den kollektive pensjonsordningen har tidligere administrerende direktør tilleggspensjon som finansieres over drift. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon. Ved beregning av årets netto pensjonskostnad legges foregående års forutsetninger til grunn. De aktuarmessige forutsetninger er basert på vanlige forutsetninger innen forsikring når det gjelder demografiske forhold. Bankbeholdningen er plassert på konsernkontosystem i Sparebanken Midt-Norge.

TALL I 1000 KRONER	2023	2022
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	118 158	123 764
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	93 580	59 273
Avkastning på pensjonsmidler	-69 786	-40 255
Resultatført estimatavvik	185	170
Risikopremie/administrasjon	3 087	3 081
Periodisert arbeidsgiveravgift	14 086	15 285
Medlemsandel trukket	-20 525	-19 890
NETTO PENSJONSKOSTNAD	138 786	141 429
Påløpte pensjonsforpliktelse (DBO) per 31.12.	-3 397 899	-3 171 918
Pensjonsmidler (til markedsverdi) per 31.12.	2 439 288	2 239 288
PÅLØPTE PENSJONSFORPLIKTELSE PR 31.12. EKSKL. AGA	-958 488	-932 630
Arbeidsgiveravgift	-134 764	-131 135
PÅLØPTE PENSJONSFORPLIKTELSE PR 31.12. INKL. AGA	-1 093 212	-1 063 766
NETTO BALANSEFØRT PENSJONSFORPLIKTELSE PR 31.12. INKL. AGA	-1 093 212	-1 063 766

Økonomiske forutsetninger		
Diskonteringsrente	3,10 %	3,00 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	3,10 %	3,00 %
Forventet lønnsvekst	3,50 %	3,50 %
Forventet G-regulering	3,25 %	3,25 %
Pensjonsregulering	2,80 %	2,60 %
Årlig uttakstilbøyelighet - AFP (62-67 år)	6,00 %	6,00 %

Frivillig avgang 6% under 50 år og 2% over 50 år

NOTE

14

Annen kortsiktig gjeld

Annen kortsiktig gjeld inkluderer følgende:

TALL I 1000 KRONER	2023	2022
Gavekort	79 668	75 457
Uopptjent inntekt	4 766	4 509
Skyldig lønn og feriepenger	165 925	170 155
SUM ANNEN KORTSIKTIG GJELD	250 360	250 121

NOTE

15

Aksjekapital

Selskapets aksjekapital består av 100 aksjer à 500 kroner. Samtlige aksjer eies av Staten ved Helse og Omsorgsdepartementet.

NOTE

16

Overskuddsandel

Det er beregnet 50 prosent overskuddsandel av resultat etter skatt for 2023. Overskuddsandelen kommer i tillegg til lovpålagt utbytte på 2 500 kroner i henhold til Vinmonopolloven §4. Sum av utbytte og overskuddsandel er presentert som overskuddsandel i note 8.

**NOTE
17****Leieforpliktelser**

Selskapet har kontraktsfestede leieforpliktelser som medfører følgende utbetalinger de nærmeste årene:

TALL I 1000 KRONER	2027	2026	2025	2024
	195 877	201 444	202 871	200 844

Antall leieavtaler som er leie av butikklokaler er 343. Ved leie av butikklokaler er det vanlig å inngå 15 års kontrakter som er delt opp i 3 eller 4 leieperioder.

**NOTE
18****Nordpolet**

AS Vinmonopolet overtok 01.01.1999 driften av Nordpolet AS på Svalbard. Innskutt aksjekapital er 100 000 kroner. Nordpolets overskudd skal tilbakeføres til lokalsamfunnet på Svalbard gjennom Longyearbyen lokalstyre og konsolideres derfor ikke. Datterselskapet er vurdert til historisk kostnad i regnskapet til AS Vinmonopolet.

RESULTAT (TALL I 1000 KRONER)	2023	2022
Salgsinntekter	29 869	30 773
Vareforbruk	18 989	19 107
Ordinære avskrivninger	342	296
Andre driftskostnader	4 392	4 823
Driftsresultat	6 147	6 547
Finansposter	156	69
ÅRETS RESULTAT	6 303	6 616

BALANSE PER 31.12 (TALL I 1000 KRONER)	2023	2022
Anleggsmidler	889	1 231
Omløpsmidler	11 540	11 716
EIENDELER	12 430	12 947
Egenkapital	4 380	4 380
Kortsiktig gjeld	7 329	7 427
Langsiktig gjeld	720	1 140
GJELD OG EGENKAPITAL	12 430	12 947

NOTE

19

Hendelser etter balansedato

Det har etter balansedagen ikke inntruffet hendelser av vesentlig betydning for det avlagte årsregnskapet.

NOTE

20

Transaksjoner med nærstående parter

AS Vinmonopolet er et særlovsselskap heleiet av Helse- og omsorgsdepartementet (HOD). HOD og andre virksomheter eiet helt eller delvis av HOD er definert som nærstående til AS Vinmonopolet. Det foreligger ingen vesentlige transaksjoner med HOD eller andre virksomheter eiet av HOD. Selskapet har transaksjoner med andre selskaper, helt eller delvis eiet av Staten gjennom andre departementer, som en naturlig del av selskapets drift. Alle transaksjoner prises til markedsmessige vilkår.

Kontrollkomiteens innstilling

Kontrollkomiteen har gjennomgått det avsluttede og reviderte årsoppgjør samt revisjonsberetningen. Kontrollkomiteen har ingen merknader til styrets forslag til disposisjon av overskuddet på kr. 304 mill. og anbefaler at bedriftsforsamlingen gir sin tilslutning til det fremlagte årsoppgjør for 2023.

Oslo, 4. april 2024

Øystein Østraat

Anders Anundsen

Gunhild Johansen

Bedriftsforsamlingens uttalelse

I samsvar med styrets vedtak av 11. april 2024 og kontrollkomiteens innstilling, anbefaler Bedriftsforsamlingen at regnskapet for 2023 fastsettes. Likeledes anbefaler Bedriftsforsamlingen at årsberetningen godkjennes.

Oslo, 25. april 2024

Revisors beretning

Til Helse- og omsorgsdepartementet

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Aktieselskapet Vinmonopolet som består av balanse per 31. desember 2023, resultat og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og gir årsregnskapet et rettvisende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2023, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

PricewaterhouseCoopers AS, Dronning Eufemias gate 71, Postboks 748 Sentrum, NO-0106 Oslo
T: 02316, org. no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no
Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet. For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til: <https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Oslo, 11. april 2024
PricewaterhouseCoopers AS

Marius Thorsrud
Statsautorisert revisor

Årsberetning 2023

Vinmonopolet er samfunnets viktigste virkemiddel for å sikre ansvarlig salg av alkohol. Selskapet har enerett til salg av brennevin, vin og sterkøl til forbruker og er et heleid statlig aksjeselskap underlagt Helse- og omsorgsdepartementet. Statens mål som eier er å sikre at omsetning av alkoholholdig drikk over 4,7 volumprosent alkohol skjer i kontrollerte former slik at skadevirkningene av alkohol for den enkelte og for samfunnet begrenses. Gjennom ansvarlig salg og begrenset, men likeverdig tilgjengelighet, bidrar Vinmonopolet til at alkoholkonsumet i Norge er lavere enn det ellers ville vært. Vinmonopolet har 348 butikker over hele landet.

Regnskap

Vinmonopolet hadde i 2023 salgsinntekter på 18 706 millioner kroner eksklusive mva, hvorav 8 753 millioner kroner utgjør alkoholavgift. Salgsinntektene gikk opp med 267 millioner kroner fra 2022. Salgsinntektene i 2020 og 2021 var i stor grad preget av koronasituasjonen, med lite grensehandel og taxfreesalg, samt mindre restaurant og hotellbesøk. I 2022 og 2023 har vi sett en normalisering av omsetningen, men omsetningen i liter i 2023 var fortsatt 15,5 prosent høyere enn 2019. Årsaken er at grense- og tax-freehandelen ikke er tilbake på nivået før pandemien.

Driftsresultatet ble 308 millioner kroner, noe som er 20 millioner høyere enn i 2022. Resultat før skatt ble 392 millioner kroner, 66 millioner kroner høyere enn i 2022. Resultatforbedringen skyldes økte salgsinntekter og høyere finansinntekter. Statens overskuddsandel er for 2023 vedtatt å være 50 prosent av resultat etter skatt. I henhold til lov om Aktieselskapet Vinmonopolet (Vinmonopolloven) utbetales i tillegg et aksjeutbytte til eierne med 2 500 kroner. Til sammen utgjør dette 152 millioner kroner. Resterende 152 millioner kroner overføres til annen egenkapital.

Pr 31.12.2023 var samlet beholdning av kontanter, bankinnskudd og finansielle plasseringer 2 790 millioner kroner, mot 2 853 millioner kroner ved forrige årsskifte. Likviditeten er normalt høy ved årsskiftet på grunn av høy omsetning i desember, hvor en stor andel av innkjøpene betales etter årsskiftet. Vinmonopolets likvide midler er hovedsakelig plassert i en konsernkontoordning med flytende rente. Av dette er 376 millioner kroner plassert i obligasjoner og sertifikater innenfor stats, kommune og finanssektoren.

Totalkapitalen i selskapet utgjorde 4 694 millioner kroner per 31.12.2023. Bokført egenkapital var 896 millioner kroner, tilsvarende en egenkapitalandel på 19,1 prosent. Til sammenligning var egenkapitalen per 31.12.2022 på 889 millioner kroner, noe som ga en egenkapitalandel på 18,7 prosent.

Kontantstrøm fra drift fratrukket utbetalt overskuddsandel var 4 millioner kroner i 2023. Avviket mellom kontantstrøm fra drift og driftsresultatet skyldes i hovedsak endring i leverandørgjeld og pensjon, samt utbetalt overskuddsandel til staten. Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter var minus 68 millioner kroner.

Total renterisiko for Vinmonopolet anses for liten med bakgrunn av at selskapet ikke har rentebærende gjeld. Vinmonopolet er i begrenset grad direkte eksponert for valutarisiko, da salg og innkjøp i all hovedsak gjøres i norske kroner. Vinmonopolet har god likviditet og følger opp likviditetssituasjonen løpende og anser at det er begrenset eksponering mot likviditetsrisiko. Selskapet har i hovedsak ikke kredittsalg og har derfor ikke kredittisiko i vesentlig grad. Selskapets har markedsrisiko knyttet til tax-free, svenskehandel og HORECA. Selskapets klimarisiko er i stor grad knyttet til ekstremvær og andre fysiske klimaendringer som vil kunne påvirke produksjonen av vin i forskjellige områder i verden, noe som vil kunne medføre behov for å tilpasse sortimentet. Det er utarbeidet en egen klimarapport med en grundig analyse av økonomiske og andre konsekvenser av mulige klimaendringer. Klimarisiko er vurdert å ikke ha vesentlig påvirkning på selskapets balanseførte verdier per 31.12.2023.

Styret følger selskapets drift løpende gjennom året med vekt på måloppnåelse, effektiv drift, forsvarlig likviditet og soliditet. Etter styrets oppfatning gir årsregnskapet et rettvise bilde av resultatet for 2023 og selskapets finansielle situasjon den 31.12.2023. Selskapet er i en sunn økonomisk og finansiell stilling. Styret anser at vilkårene for fortsatt drift er til stede, og regnskapet er avlagt under denne forutsetning.

Utøvelse av samfunnsoppdraget

Vinmonopolordningen sikrer at salget skjer uten privatøkonomiske interesser. Fordelene med Vinmonopolet kommer blant annet til uttrykk gjennom fravær av kjøpepress, ansvarlig salg gjennom effektiv kontroll av alder og avvisning av berusede personer, holdningsskapende tiltak, etisk atferd og effektiv drift. Med et begrenset antall butikker og søkelys på ansvarlig salg bidrar Vinmonopolet til å begrense skadevirkningene av alkohol i Norge.

Aldersgrense for kjøp av alkoholholdige drikkevarer er regulert av alkoholloven og er fastsatt til 18 år for alkoholholdig drikk under 22 prosent og 20 år for alkoholholdig drikk over 22 prosent. Alle kunder under 25 år blir bedt om å vise legitimasjon uoppfordret. Dette gjelder både ved kjøp i en av Vinmonopolets butikker og ved utlevering av varer som er bestilt gjennom nettbutikk eller kundesenter.

Gjennom registrering i kassen og gjennom «mystery shoppers» måles det ansvarlige salget. Totalt ble rundt 4,3 millioner kunder kontrollert for alder i 2023. Det tilsvarte 11 prosent av de over 39 millioner kundemøtene i fjor. Styret er positive til den høye oppmerksomheten ansvarlig salg har i butikkene våre. Resultatene av «mystery shoppers» endte på 95,9 prosent mot en målsetting for året på 95 prosent.

Kontroll av utlevering av varer på dør ga et resultat på 83,5. Utlevering per post ga resultatet 78,1. Vi er i tett dialog med Posten og Bring når det gjelder oppfølging av avvik og pålegger dem å iverksette tiltak for å forbedre tjenesten slik at de leverer som forventet.

Det ble utviklet en ny langingskampanje for å støtte opp om arbeidet med ansvarlig salg i butikk. Samtidig ble alderskontrollkampanjen fra 2022 relansert.

Alkoholfrie produkter er en viktig del av sortimentet og omsetningen vår. I fjor passerte vi for første gang 1 millioner liter solgte alkoholfrie produkter. Omsetningen havnet til sist på 1,1 millioner liter, en økning på 20 prosent fra året før.

Foretaksstyring

Vinmonopolet er 100 % eid av staten ved Helse- og omsorgsdepartementet. Vinmonopolet følger den til enhver tid gjeldende norske anbefaling for eierstyring og selskapsledelse så langt det passer. Redegjørelse for selskapets eierstyring og selskapsledelse er gjengitt i sin helhet på selskapets nettsider.

Butikketableringer

Vinmonopolet sikrer mest mulig lik tilgjengelighet av sine produkter og tjenester over hele landet innenfor fastsatte alkoholpolitiske og bedriftsøkonomiske rammer. Totalt ble det åpnet fire nye butikker i 2023, og Vinmonopolet hadde 348 butikker ved utgangen av året.

Innenfor gjeldende regelverk skal Vinmonopolet også sikre kundene god og lik tilgang til Vinmonopolets produkter og tjenester gjennom mulighet for handel både via telefon og nett. I 2023 var 2,8 prosent av salgsvolumet fra nett, en økning på 0,2 prosentpoeng fra året før.

Arbeidsmiljø

Ved utgangen av 2023 arbeidet 2031 fast ansatte i Vinmonopolet, som utgjorde 1244 årsverk. I tillegg har vi 1342 ekstrasjelpere.

Av andelen faste ansatte er 66 prosent deltidsansatte, mens 34 prosent jobber heltid. Vinmonopolet arbeider for å fremme en heltidskultur i selskapet, og har et mål for Vinmonopolet at medarbeiderne skal ha kontraktstørrelser som i størst mulig grad er i tråd med medarbeiders ønsker, balansert mot eiers forventning om effektiv drift. Ujevn kundestrøm er hovedårsak til at Vinmonopolet har mange som arbeider deltid. Vinmonopolet har nedsatt et eget partssammensatt utvalg deltid (PUD) som jobber med hvordan vi kan øke størrelsen på deltidskontrakter kombinert med opprettholdelse av effektiv drift. I 2023 ble det gjennomført en større kartlegging og flere av de som jobber deltid har uttrykt ønske om å øke størrelsen på deltidskontraktene. PUD tester og piloterer ulike løsninger for å øke stillingsbrøker og redusere ufrivillig deltid.

Vinmonopolet ønsker å være en attraktiv og inkluderende arbeidsgiver med et nærvær på nivå med sammenlignbare virksomheter. Sykefraværet for 2023 var totalt 6,09 prosent mot 6,71 prosent i 2022. Vinmonopolet jobber aktivt med å redusere sykefraværet og øke nærværet. Selskapet ser av erfaring at et systematisk nærværarbeid har effekt.

Det har over flere år vært et ønske om at flere HMS-avvik skal bli registrert, slik at man i større grad kan identifisere trender og iverksette gode korrigerende og forebyggende tiltak. Det ble gitt opplæring i registrering av avvik til både butikksjefer og verneombud i første halvår, og det kan ha bidratt til at antallet registrerte HMS-avvik knyttet til uønskede hendelser økte med 55 prosent fra 2022 til 2023.

Inkludering og mangfold

Vinmonopolet har et mål om å oppnå en balansert sammensetning når det gjelder alder, kjønn, kjønnsidentitet, seksuell orientering samt kulturell bakgrunn. Det arbeides aktivt for å ansette mennesker med ulik bakgrunn og mulige ansatte skal vite at Vinmonopolet setter pris på mangfold.

Arbeidet med likestilling er en viktig del av selskapets personalpolitikk. Dette gjelder ved rekruttering, kompetanseutvikling, lønnspolitikk og arbeidsvilkår. Vinmonopolet ønsker en mest mulig jevn fordeling mellom kjønnene. Selskapet har tarifflønn som er kjønnsnøytral. Det er utarbeidet en egen redegjørelse for likestilling og diskriminering, som er tilgjengelig på selskapets nettsider.

Godtgjørelse ledende ansatte

Styret har fastsatt retningslinjer for lederlønn i selskapet i tråd med Statens retningslinjer for lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i foretak og selskaper med statlig eierandel. Det er utarbeidet en egen lederlønnrapport som er tilgjengelig på Vinmonopolets nettside, samt at lønn til ledende ansatte og styrehonorar er oppgitt i note til årsregnskapet. Det er ikke tegnet en egen forsikring for styret og daglig leder i Vinmonopolet.

Personer med nedsatt funksjonsevne

Arbeid i Vinmonopolets butikker er tidvis fysisk krevende. Vinmonopolet jobber for å redusere antall ansatte som slutter grunnet full uførepensjon og ser viktigheten av at medarbeidere med særskilte behov skal kunne stå lenger i jobb, med nødvendig tilrettelegging.

Yrkesaktiviteter etter 50 år

Snaut 44 prosent av de ansatte i Vinmonopolet er over 50 år, og gjennomsnittlig ansettelsestid er lang. Så langt som mulig tilrettelegges arbeidsoppgaver for å sikre at arbeidstakere skal kunne stå i jobb. I tillegg oppfordres alle aldersgrupper til å søke stillinger i bedriften ved nyrekrutteringer.

Bærekraft

Vinmonopolet skal opptre ansvarlig i alle ledd og balanserer økonomiske, sosiale og miljømessige forhold på en måte som bidrar til langsiktig verdiskaping. Selskapet skal også bidra til å oppnå FNs bærekraftsmål. Det innebærer blant annet å identifisere og håndtere risikoen selskapet påfører mennesker, samfunn og miljø.

En ny livssyklusanalyse som er gjennomført i 2023 viser at mer enn 90 prosent av våre totale utslipp er knyttet til produktene vi selger. Vinmonopolet jobber derfor systematisk med å få flere produkter over på lettere glassflasker, og volumprodukter over fra glass til mer klimasmarte emballasjetyper, aller helst med pant. I 2023 økte salget av enheter med pant med nesten 10 prosent.

I selskapets direkte virksomhet er det satt i gang et tverrfaglig arbeid med å etablere en klimaplan med konkrete klimatiltak og delmål frem mot 2030. Det er en utfordring som vil kreve mye av Vinmonopolet. Det jobbes aktivt med å redusere energibruk, sikre ombruk og gjenvinning av materialer og miljøplaner i våre butikker, bla. gjennom Miljøfyrtårnsertifiseringen.

Global oppvarming medfører hyppigere ekstremvær og andre fysiske klimaendringer, og tvinger fram en omstilling som påvirker alle verdikjeder og bransjer. Vinverden er ingen unntak. Spania, Australia og Italia er særlig negativt utsatt for fysiske klimaendringer, mens land som Tyskland, New Zealand og nordvestregionen i USA kan få økt mulighetsrom ved økte temperaturer. Vannforbruk og ivaretagelse av natur er andre problemstillinger som både produsenter, grossister og Vinmonopolet må jobbe videre med for å forstå konsekvensene av. Les mer om tiltak og risiko innen klima og miljø i kapittelet Smarte Miljø og klimaløsninger på side 41.

I 2023 fikk vi flere rapporter som viser at brudd på menneskerettigheter er en global utfordring som også forekommer i vinindustrien. Vi har tidligere fått en Oxfam-rapport som indikerte at det var høy risiko for brudd på menneskerettighetene i den italienske vinindustrien. Utover i 2023 fikk vi informasjon om utfordringer i Brasil og i vindistrikter som Bordeaux og Champagne i Frankrike. Og på tampen av året fikk vi første utkast til vår egen menneskerettighetsrapport fra Libanon – som stadfester at det også er utfordringer knyttet til menneskerettigheter i den libanesiske vinindustrien. I Vinmonopolets redegjørelse for aktsomhetsvurderinger som ligger tilgjengelig på nett, kan man lese mer om risiko, tiltak gjennomført og resultater for 2023.

Gjennom året har Vinmonopolet hatt særlig fokus på å implementere ny Code of Conduct i leverandørkjeden og å bygge produsenter og grossisters kompetanse om menneskerettigheter. Vinmonopolet la også til rette for anskaffelse av et sporbarhets- og oppfølgningssystem, som vil være et viktig virkemiddel for både Vinmonopolet og grossistene i arbeidet med å innhente informasjon om sporbarhet og risikoforhold i leverandørkjeden.

Vinmonopolordningen har en iboende risiko for korrupsjon, og har etablert mekanismer for å hindre at leverandører påvirker innkjøp. Vinmonopolet behandlet ingen saker om brudd på de etiske retningslinjene i 2023. Les mer om Gode mekanismer hindrer uønsket påvirkning på s. 32.

Framtidsutsikter

Styret retter oppmerksomheten mot utvikling av selskapet for fremtiden gjennom ny strategi for selskapet, og som setter mål for Vinmonopolets virke den kommende tiden.

Kundemøtet, gjennom faghandel i verdensklasse, bærekraft, ved en foregangsvirksomhet på området, samt ansatte, gjennom økt trivsel, er tre hovedområder som styret spesielt retter oppmerksomheten mot.

Styret vil også ha stor oppmerksomhet rettet mot digitaliseringen av samfunnet, med KI og nye digitale løsninger, som ikke minst er knyttet til vårt samfunnsoppdrag vil være viktige.

Styret er opptatt av å ta vare på de mange positive sidene ved Vinmonopolet som arbeidsplass og ønsker å takke alle ansatte som bidrar til Vinmonopolets gode resultater gjennom sin dyktighet i det daglige arbeidet.

ANSATTE		
	2023	2022
Antall ansatte, totalt	2031	2014
Antall ansatte butikk	1836	1821
Antall ansatte kjedekontor	195	193
Antall årsverk	1244	1236
Endring i årsverk fra året før	8	63
Heltid	689	668
Deltid	1342	1346

SYKEFRAVÆR		
	2023	2022
Totalt sykefravær	6,09	6,71
Egenmeldt fravær	1,50	2,23
Legemeldt fravær	4,59	4,48

LIKESTILLING (KJØNNFORDELING I PROSENT)				
	2023		2022	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Heltid	54	46	54	46
Deltid	70	30	71	29
Butikksjefer	59	41	58	42
Alle ledere	58	42	57	43
Ledergruppe	67	33	29	71
Styret	44	56	44	56
Totalt i Vinmonopolet	64	36	65	35

BUTIKKETABLERINGER		
	2023	2022
Antall butikker	348	344
Antall nye butikker	4	5
Kommuner med Vinmonopol	233	231
Prosentvis andel av befolkningen som bor i en kommune med Vinmonopol eller nærmere enn 30 km til nærmeste vinmonopolbutikk	97,9	97,8

Oslo, 11. april 2024

Åsne Havnelid
styrelederSverre Helno
nestlederTrine Marit Stensen
styremedlemSolveig Løhaugen
styremedlemØyvind Winther
styremedlemLars Jacob Tynes Pedersen
styremedlemHelge Storvik
styremedlemÅse Engesæth
styremedlemAlf Ole Berglund
styremedlemElisabeth Hunter
adm. direktør